

Свічкарь В.А., к.е.н., доцент

Нижник Д.А., студент

*Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка
(м. Полтава, Україна)*

ОПТИМІЗАЦІЯ ЛОГІСТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ В МІЖНАРОДНИХ ВАНТАЖНИХ ПЕРЕВЕЗЕННЯХ

Основною метою формування оптимальної інфраструктури є забезпечення максимального економічного ефекту при достатньому рівні надійності та якості послуг, використовуючи наявний обсяг ресурсів. У сучасних умовах ринкової економіки транспортні підприємства повинні забезпечити ефективне функціонування логістичної інфраструктури, з метою якісного обслуговування вантажовласників.

У ринкових умовах виникають деякі особливості якості транспортного обслуговування як найважливішого інструмента підвищення конкурентоспроможності транспортних послуг, що вимагають вирішення на принципово новому рівні. Усе більшого значення набуває використання логістичних підходів до організації перевезень. Очевидно, що відправник вантажу або вантажоодержувач прагне вибрати ті маршрути, якими вантаж буде доставлений з найменшими витратами та в оптимальний період. Грамотно розроблена логістична інфраструктура дає змогу не тільки оптимізувати витрати, підвищити якість обслуговування клієнтів, але й отримувати додатковий прибуток [1].

Зростання ролі логістичної інфраструктури міжнародних вантажних перевезень вимагає уточнення визначення цього поняття. На думку автора, економічна сутність логістичної інфраструктури міжнародних вантажних перевезень полягає в тому, що вона представляє собою систему міжнародних економічних відносин суб'єктів господарювання та інститутів, які покликані забезпечити ринковий механізм безперервного руху логістичних потоків (матеріальних, інформаційних, фінансових, людських) у просторово-часовому вимірі. Система складових логістичної інфраструктури є багаторівневою системою, яка забезпечує функціонування логістичних систем на різних рівнях, шляхом їх взаємодії, що дозволить підвищити ефективність функціонування логістичних потоків міжнародних вантажних перевезень. Так, інституційна складова включає такі елементи, як інформаційно-консалтингові організації, кредитно-фінансові організації, митно-брокерські організації, постачальники логістичних послуг, органи державного нагляду та логістичні кластери. Соціальна складова об'єднує інфраструктуру пасажирських перевезень, туристичну інфраструктуру, інфраструктуру дозвілля, інноваційну інфраструктуру, інфраструктуру переробки відходів. Виробнича ж складова включає транспортний, складський та пакувальний елементи.

Що стосується транспортної інфраструктури, то вона включає шляхи сполучення, під'їзні шляхи, термінали, транспортні засоби, підйомно-транспортні машини, контейнерні площадки, транспортну тару. До складу інфраструктури вантажних перевезень входять автодороги, залізниці, морські порти, аеропорти, порти та річкові дороги.

Одним із найважливіших аспектів формування логістичної інфраструктури є створення транспортно-логістичного центрів, які вже функціонують та розвиваються закордоном. Основними характеристики логістичних центрів є те, що вони розташовані в єдиному просторі виробничих, торгівельних підприємств та постачальників логістичних послуг; створюються умови для взаємодії підприємств різних галузей як всередині країни так і закордоном; завдяки складному багаторівневому плануванню є можливість організовувати перевезення на великі відстані; оскільки кожна компанія має змогу запропонувати як всі послуги так і окремі види своєї діяльності; як наслідок, співпраця підприємств в єдиному логістичному центрі має позитивний економічний ефект.

Логістичне обслуговування потребує виконання основних принципів функціонування транспортно-логістичного центрів: інтеграцію різних видів транспорту в єдиний механізм; єдність комерційно-правового режиму; створення єдиної бази телекомунікаційних мереж та електронного документообігу; взаємодію між логістичними посередниками; єдність організаційно-технічного управління вантажопотоками; задоволення економічних інтересів як відправника та одержувача вантажу, так і перевізників та підприємств-постачальників логістичних послуг.

Можна виділити такі основні елементи транспортно-логістичного центру (далі ТЛЦ):

1. Оптимізація всієї інфраструктури шляхом спільного територіального планування. Організація транспортно-логістичного центру на певній території потребує створення стратегічного плану щодо оптимізації діючої інфраструктури, що має на меті раціональне використання даної території та мінімізацію негативного екологічного впливу на житлові райони.

2. Забезпечення якісним транспортом. В умовах зростаючої конкуренції на міжнародному ринку між перевізниками вимагає ефективного вирішення транспортно-логістичних рішень, що повинно призвести до усунення організаційних неточностей та мінімізації логістичних витрат. Транспортно-логістичні центри можуть створити кращі умови для ефективної взаємодії бізнес-партнерів у сфері логістики, транспортування і складської діяльності за допомогою контролю над транспортними витратами, оптимізації логістичного ланцюжка та використання вантажівок; забезпечення раціонального використання складів; мінімізації загального рівня транспортних витрат та великої кількості транспортних операторів.

3. Формування інтермодального розвитку. Незважаючи на те, що автомобільний транспорт є найбільш поширеним видом транспорту, він має значний негативний вплив на довкілля. Транспортно-логістичні центри у вирішенні цієї проблеми можуть забезпечити пошук зручного транспортного та синергічного рішення, що часто поєднує в собі застосування декількох видів транспорту для доставки вантажів до місця призначення [2].

Таким чином, логістичний центр – це кооперація незалежних компаній і підприємств на певній території, основною метою взаємодії яких є організація вантажних перевезень та надання супутніх послуг, що включає принаймні один термінал.

Варто зазначити, що логістичний центр – це загальне поняття, яке означає інтеграцію певних елементів логістичної структури. Відтак логістичним центром може бути логістичний парк, логістичне селище, центр товароруху, транспортний центр і т.д.

Загалом, міжнародний досвід свідчить, що мережа транспортно-логістичних центрів формується біля великих міст та транспортних магістралей. Фактично, перевезення вантажу здійснюється між транспортно-логістичними центрами незалежно, на території якої країни вони розташовані. Тому для розвитку ринку транспортних послуг та ефективної взаємодії із закордонними партнерами важливим аспектом є співпраця підприємств з транспортно-логістичними центрами. Така форма кооперації є актуальною і для українських підприємств-учасників міжнародного ринку. Логістичні центри мають стати основними елементами управління вантажопотоками. Крім того, в Україні для здійснення вантажних перевезень найбільш популярним видом транспорту, який використовують підприємства, є автомобільний та залізничний, що доводить роль логістичних центрів, як найбільш вигідних пунктів їх взаємодії з вітчизняними та закордонними партнерами.

Список використаних джерел

1. Ларіна Р.Р. Проблеми логістичного посередництва в розвитку інфраструктури регіональних споживчих ринків / Р.Р. Ларіна// Держава та регіони. – Серія: Економіка та підприємство. – Запоріжжя: Гуманітарний університет “ЗІДМУ”, 2016. – № 2. – С.115-119.

2. Економіка логістичних систем: монографія / М. Васелевський, І. Білик, О. Дейнега, М. Довба, О. Костюк, Є. Крикавський, С.Кубів, С. Леонова, П. Малолепші, О. Мних, С. Нікшич та ін. / За наук. ред. Є. Крикавського та С. Кубіна. – Львів: Вид-во Національного університету «Львівська політехніка», 2013. – 596 с.